PRZEGLĄD
NAUKOWO-METODYCZNY

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

ROK X NUMER 1/2017 (34)

Poznań 2017

Marcin SZULC
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa
Beata PASTWA-WOJCIECHOWSKA
Uniwersytet Gdański

FACEBOOK JAKO ŹRÓDŁO WIEDZY I NIEWIEDZY NA TEMAT MARIHUANY

Udział nowoczesnych mediów w kształtowaniu się postaw

W połowie XX wieku teoretyk komunikacji Herbert Marshall MacLuhan przewidywał, że świat stanie się globalną wioską, czyli społeczeństwem, w którym wszyscy wiedzą wszystko o wszystkim i wszystkich. Zgodnie z założeniami MacLuhana medium stało się przekazem, co oznacza, że charakter środka komunikacji odgrywa większą rolę, niż sama jej treść.[1] Umownie przyjmuje się rok 1979 jako początek nowego okresu w dziejach świata, gdy Amerykańska Narodowa Akademia Nauk proklamowała nadejście ery cywilizacji informacyjnej.[2] Dla obecnego pokolenia młodzieży Internet jest rzeczywistością a tym samym głównym a zarazem naturalnym źródłem pozyskiwania informacji, zdobywania doświadczenia i zaspokajania potrzeb społecznych (około 10% światowych zasobów wiedzy jest dostępnych przez sieci komputerowe).[3] Jak zauważa M. Laberschek dzięki technologicznej funkcjonalności Internetu wzrosła efektywność komunikacji i dostęp do informacji w stopniu którego nie można zaobserwować poza nim.[4] Współczesne media stanowią nieodzowny element życia społecznego młodzieży a tym samym wpływają na kształt dorastania i funkcjonowania. Nastąpił proces zmiany kulturowej polegający za zastąpieniu kultury postfiguratywnej przez prefiguratywną. Młodsze pokolenia przekazują wiedzę techniczną starszym, zaś świat staje się bardziej zrozumiały dla dzieci i młodzieży. Wspomniany proces nie obywa się bez nieporozumień, przyjmujących czasem komiczne formy. Pytanie o to czy marihuana jest z konopi, postawione onegdaj przez prominentnego polityka, które wywołało żartobliwe komentarze w Internecie jest przykładem przepaści pokoleniowej i emanacją braku wiedzy na tematy bliskie młodzieży. Człowiek staje dziś nie tyle wobec problemu braku dostępu do informacji, którego konsekwencją jest wykluczenie cyfrowe, ile jej jakości i rzetelności.

Od czasu swojej premiery w lutym 2004 roku, Facebook stał się jednym z najbardziej popularnych portali internetowych na świecie, jest też szeroko omawianym zjawiskiem medialnym.[5] Jest portalem społecznościowym szczególnie popularnym wśród młodzieży, zwłaszcza w collegach lub uniwersytetach. Niektórzy

---

[1] M. McLuhan, B. R. Powers, *The Global Village: Transformations in World Life and Media in the 21st Century*. New York, Oxford 1989, s. 28

[2] D. Wilk-Kołodziejczyk, *Pozyskiwanie wiedzy w sieciach komputerowych z rozproszonych źródeł informacji* (w:) L Haber (red.): *Społeczeństwo informacyjne. Wizja czy rzeczywistość*. Kraków 2004, s. 289

[3] Ibidem, s. 289; K. M. Sheldon, N. Abad, C. Hinsch, *A two-process view of Facebook use and relatedness need-satisfaction: Disconnection drives use, and connection rewards it.* „Psychology of Popular Media Culture". 2011, 1, s. 2-15

[4] M. Laberschek, *Treści sensacyjne w internetowych serwisach informacyjnych i ich wpływ na wzrost poziomu czytalności*. „Zarządzanie w Kulturze". 2010, tom 11, s. 81-98

[5] B. Anderson, P. Fagan, T. Woodnutt, T. Chamorro-Premizuk, *Facebook Psychology: Popular Questions Answered by Research*. „Psychology of Popular Media Culture". 2012, vol. 1/1, s. 23-37

sądzą, że stanowi odzwierciedlenie korzeni sięgających społeczności studenckiej, zaś „facebooking" można porównać do epidemii rozwijającej się w populacji uczniów i studentów.[6] Badania prowadzone na Uniwersytecie Missouri w 2009 roku pokazały, że 960 uczestników spośród 1002 (ponad 95%) posiada profil na Facebooku, a 78% odwiedza go co najmniej dwa razy dziennie.[7] Pod koniec 2011 roku liczba aktywnych członków Facebook w międzynarodowej populacji liczyła 750 milionów. Portal ten jest tak popularny, że wielu badaczy z obszaru psychologii zainteresowało się wpływem kultury Facebook na tworzenie i poziom satysfakcji ze związków międzyludzkich, budowę tożsamości, samopoczucie psychiczne i emocjonalne, postrzeganie granic zawodowych i osobistych, uczenie się, czy pojęcie granic prywatności.[8]

Manipulowanie informacją

Rzetelność i prawdziwość informacji zamieszczonych w sieci bardzo trudno poddać weryfikacji, poza tymi witrynami, które są oficjalnie uznawana za naukowe, czy rządowe, Zazwyczaj zawierają końcówki: edu, sci.pl, gov.[9] Badania przeprowadzone przez K. Polańską wskazują, że najważniejszym elementem w ocenie wiarygodności informacji z sieci jest zaufanie do źródła, z którego korzysta Internauta (59%), dalej aktualność informacji (53,7%), logiczne powiązanie informacji z pozostałymi wiadomościami (45,4%) i powielenie tej samej informacji w kilku niezależny źródłach (41,7%). Połowa badanych uważała, że większość informacji zawartych w sieci jest wiarygodna, około 41% twierdziło, że tylko połowa, zaś niecałe 9% uważa, że brakuje rzetelnych informacji w Internecie.[10] Najczęstszym sposobem weryfikacji wiarygodności danych jest polecenie strony przez znajomych, co samo w sobie prowadzić może do uwiarygodnienia informacji poprzez regułę społecznego dowodu słuszności (co jest dobre dla innych, dobre jest też dla mnie), samospełniającego się proroctwa (przekonania samego siebie do ich prawdziwości, skoro polecili znajomi to informacje są godne zaufania) i powielenia dalej.[11]

Cel badań i metoda

Celem badania było dokonanie przeglądu zasobów portalu społecznościowego Facebook pod względem popularnych treści związanych z konopiami i skonfrontowanie ich z badaniami publikowanymi w artykułach ze specjalistycznych czasopism poświęconych konsekwencjom zdrowotnym używania konopi takich jak takich jak Journal of Studies on Alcohol and Drugs Journal of Substance Abuse Treatment, Drug and Alcohol Dependence, Alkoholizm i Narkomania, publikacji

---

[6] D. M. Boyd, *Why youth (heart) social network sites: The role of networked publics in teenage social life*. In D. Buckingham (Ed.), Youth, identity, and digital media volume. Cambridge 2007, MA: MIT Press. s. 119-142; K. M. Sheldon, N. Abad, C. Hinsch *A two-process view of Facebook use and relatedness need-satisfaction: Disconnection drives use, and connection rewards it.* „Psychology of Popular Media Culture". 2011, 1, s. 2-15

[7] Ibidem, s. 2-15

[8] B. Anderson, P. Fagan, T. Woodnutt, T. Chamorro – Premizuk *Facebook Psychology: Popular Questions Answered by Research*. „Psychology of Popular Media Culture". 2012, vol. 1/1, s. 23-37

[9] M. Szpunar, *Internet – medium informacji versus dezinformacji* (w:) „e-mentor", GH. Warszawa 2007, 2, s. 46-51

[10] Ibidem, s. 46-51

[11] Ibidem, s. 46-51; R. Cialdini, *Wywieranie wpływu na ludzi*. 2005, s. 1-276

National Institute on Drug Abuse oraz artykułów ze specjalistycznych czasopism spoza ścisłej tematyki uzależnień jak Journal of Forensic Sciences, Journal of Clinical Pharmacology, American Journal of Public Health, Neurology, czy Journal of Adolescent Health. W wyszukiwarkę serwisu społecznościowego Facebook wpisano hasła: cannabis, marihuana, THC, konopie uzyskując dostęp do najczęściej pojawiających się stron na temat konopi. W wielu przypadkach kolejne linki pod innymi tytułami ale tematycznie związane z używaniem konopi pojawiały się na stronach wywołanych wspomnianymi hasłami, co ułatwiło podążanie przez obszar dotychczas słabo eksplorowany badawczo.

Analiza źródeł

Autorzy zidentyfikowali około 20 najbardziej popularnych stron na portalu Facebook, których liczba kliknięć „like" przekraczała 1000. Przyjęliśmy jednorodny sposób prezentacji danych: tytuł strony FB, adres http, liczba „like", data dostępu, opis strony wraz z komentarzami autorów. Aby oddać ducha wypowiedzi autorzy postanowili zachować oryginalna pisownię. W pierwszej kolejności wpisano hasło „marihuana" i uzyskano dwa najpopularniejsze konta odpowiadające kryteriom i jedno wydarzenie.

Tytuł strony: Marihuana

Adres: https://www.facebook.com/pages/Marihuana/385671361613203?fref=ts#

4262 osoby lubią ten temat (05.07, godzina 15.04)

W informacji o stronie czytamy, że: „*Ta strona jest generowana automatycznie na podstawie zainteresowań użytkowników Facebooka, nie jest powiązana z żadnymi osobami związanymi z tematem ani przez nie popierana.*" Strona definiuje czym jest marihuana, jakie są jej odmiany, zastosowanie w medycynie, jako używki oraz sposoby przyjmowania. Informacje zamieszczone na tej stronie czerpią z popularnego portalu Wikipedia.

Tytuł strony: Hash Marihuana & Hemp Museum

Adres: https://www.facebook.com/HashMuseum?fref=ts

380 623 użytkowników lubi to (05.07.16 godzina 16.05), strona założona w 2010 roku.

W informacji o stronie czytamy: *"Historia rośliny konopi jest historią ludzkiej cywilizacji. Celem tej wyjątkowej ekspozycji jest ukazanie odwiedzającym, w jaki sposób ta niezwykła i wszechstronna roślina umożliwiła rozwój odzieży, leków, podróży morskich, rolnictwa itp. Konopie są częścią codziennego życia człowieka od tysięcy lat."* Na stronie prowadzonej w języku angielskim i hiszpańskim pojawiają się głównie informacje na temat zastosowania tak zwanej medycznej marihuany oraz satyryczne rysunki związane z używaniem konopi. Administratorzy podają miedzy innymi informacje, że*: „Cannabis ze stymulanta używanego w podziemiu przez elitę kulturalną muzyków, artystów, pisarzy i myślicieli powoli staje się lekiem z wyboru dla wielu ludzi"*

Wydarzenie: Marihuana, czyli biała śmierć! Stanowcze NIE DLA MARIHUANY!

11 września 2020 roku o godzinie 09:10

Adres: https://www.facebook.com/events/316805025183667/

12 tysięcy uczestników zamierza wziąć udział (05.07.2016 godzina 16.37)

W informacji o wydarzeniu można przeczytać: *„musimy uświadomić całemu światu, że to nie są żarty! marihuana to furtka do innych narkotyków, od tego się zaczyna! NIE DA SIĘ ZMIENIĆ ŚWIATA, W KTÓRYM ŻYJEMY JEDNYM WYDARZENIEM, ale może przynajmniej uratujemy Waszych bliskich przed tym czymś! udostępniajcie to wszystkim!"*

Wydarzenie ma charakter kpiarski. Autorzy przedstawiają tam zmyślone, przejaskrawione informacje na temat rzekomych konsekwencji używania konopi (zachowano oryginalną pisownię): *„Co się dzieje po wstrzyknięciu tej zabójczej marihuaniny? A/ Marihuanen zabija B/Wypadają zęby C/ Wypada odbyt"*. Trudno poddać rzetelnej analizie treści zawarte na stronie, gdyż są sformułowane niezgodnie z zasadami polskiej gramatyki a w niektórych momentach brzmią wręcz nonsensownie np.: *„Witajcie, prowadzę ankietę którą potrzebuję na studia psychologiczne. Pytanie jest w sumie proste, jeśli komuś sprawi problem to mogę wysłać wersję obrazkową :)) proszę o poważne odpowiedzi. A więc pytanie: Dlaczego akurat mahirueuna? A/ Bo leczy jak soraka, B/ Z pobudek ekonomicznych; heroina znacznie wykracza poza mój budżet C/ Bo jak byłem jeszcze w podstawówce to był tam taki Paweł i jak szedłem do biedro D/ wszytsko przez in vitro i nazistów E/ sprzedam Opla (...)"*

Na kolejne zadane hasło „konopie" opowiedziało kilkanaście stron, autorzy wybrali cztery cieszące się największą popularnością.

Tytuł strony: Wolne konopie Organizacja Społeczna

Adres: https://www.facebook.com/WolneKonopie?fref=ts

297 797 użytkowników lubi to (05.07.2016, godzina 17.11) strona funkcjonuje od 2010 roku.

W informacji o stronie można przeczytać: *„Na naszych stronach znajdziecie słuszny pogląd na temat marihuany. Publikujemy tu informacje z różnych dziedzin dotyczących konopi. Można też poczytać porady prawne dla użytkowników, dowiecie się o naszych działaniach, a także macie szanse usłyszeć utwory, które artyści przygotowali specjalnie dla nas, Ruchu Wolne Konopie! (…)"*. *Wydajemy poradniki i opracowania pomagające odnaleźć się w systemie prohibicji. Współpracujemy z ekspertami od polityki narkotykowej. Mamy własne rozwiązania na problem używania narkotyków. Pomagamy pojmanym przez system. Przede wszystkim głosimy prawdę i to ją uznajemy za autorytet. W swoich postulatach Wolne Konopie domagają się legalności posiadania 30 gram na własny użytek, 3 roślin pod domową uprawę oraz amnestii dla skazanych za posiadanie marihuany!*

Sformułowanie: „*głosimy prawdę"* zawiera aspekt metafizyczny a nie naukowy. Wydaje się zabawne, że twórcy strony przekazują, czy też tworzą informacje na temat konopi, które *„uznają za autorytet"*, czyli uwierzą we wszystko co napiszą.

Treści zawarte na stronie najogólniej rzecz biorąc skupiają się wokół problematyki działań mających na celu legalizację konopi. Najwięcej postów dotyczy spraw aktualnych, organizacji marszy, dyskusji i spotkań dotyczących tematu

legalizacji medycznej marihuany: *„Już dzisiaj o godzinie 16:00 manifestujemy w Warszawie swój sprzeciw wobec chorej ustawy, która robi ze zwykłych ludzi kryminalistów, a chorym nie pozwala się skutecznie leczyć! Przyjdź na marsz i walcz razem z nami o wolność dla konopi!”* Bardzo interesujące wydają się dyskusje zamieszczane pod postami:

Xxx: *może mam np. depresję i co mi po medycznej ?*

Wolne Konopie: *małe ilości thc popraiwaja samopoczucie przy depresji,. duze dawki thc w dluzszej perspektywie moga ja poglebiac w trakcie dzialania.*

(...)

XXX: *Ha, ja miałam depresje... Marihuana uratowała Mi życie i to nie byla lecznicza*

Wolne Konopie: *dla kazdego jest inna dawka THC. Jeden potrzebuje wiecej drugi mniej. Ale jak podasz zbyt duzo to moze sie poglebic w trakcie dzialania.*

XXX: *mi tesz uratowala zycie w pewnym momencie odciagala mi uwage od tego ze chcialem sie zabic*

XXX: *sami widzicie To leczy np. taka odmiana lecznicza ak47 ☺*

XXX: *Depresja to choroba fizjologiczna... Nie wiem czy marihuana pomaga w leczeniu ale wiem, ze wyjsc z Depresji to Nie jest prosta sprawa.*

XXX: *hehe nie jest najważniejsze jest to, że marichuana odwraca twoją uwagę od rzeczy lub wydarzeń które wywołują depresję np. nieszczęśliwa miłość itp. paląc nadajesz sobie inny stan świadomości i ducha, thc odwraca twoją ,,boleść" w gonitwę myśli, po prostu zajmujesz umysł czymś innym, ale żeby wyjśc z tej depresji trzeba też chcieć bo marichuana sama tego nie załatwi trzeba z deprechą walczyć a nie zamartwiać się podswiadomie lub z biegiem czasu świadomie ☺to tak z mojej rozkminy ☺elo*

XXX: *tia a czemu uganiacie się tylko za medyczną ?? a nie za normalną z thc ? z thc też leczy. wiem że medyczna to 1 krok do tego ale może i uwzględnicie zwykłą z thc*

Wolne Konopie: *masz bledne pojecie medyczna marihuana THC ma również włąsciwosci medyczne i to czesto ciezkie do zastapienia*

XXX: *Koledze chodziło raczej o wolny dostęp do zioła a nie palenie na receptę.*

XXX: *Ponieważ przy małym poparciu społeczeństwa szanse dążą do zera – lata doświadczeń. Dlaczego medyczna? Odpowiedź padła w pierwszym zdaniu – ponieważ ma coraz większe poparcie ludzi. Tak będzie lepiej. "Ten, kto chce uzyskać przewagę, wybiera krętą drogę, ale czyni ją dogodną i krótką. Niedogodności umie zamienić w przewagę. Potrafi zmylić i ogłupić przeciwnika. Sprawia, że ten się opóźnia i ociąga, gdy on sam spiesznie wyrusza na miejsce przeznaczenia* (…)

W związku z tym ostatnim zdaniem, podzielanym przez pozostałych entuzjastów konopi wydaje się, że uprawnione jest przekonanie, iż batalia o poprawę losu pacjentów dzięki tak zwanej medycznej marihuanie, stanowi jedynie kamuflaż dla legalizacji przetworów konopi używanych w celach rekreacyjnych. Badanie prowadzone w aglomeracji Denver ujawniło, że 74% mieszkających tam nastolatków używało cudzej medycznej marihuany w celach rekreacyjnych.[12] Przytoczony dialog

[12] S. Salomonsen-Sautel, J.T. Sakai, C. Thurstone, R. Corley, C. Hopfer, *Medical Marijuana Use Among Adolescents in Substance Abuse Treatment*. „Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry”. 2012, 51(7), s. 694-702

pokazuje, że konopie bywają używane z podobnych przyczyn jak inne substancje psychoaktywne np. alkohol, by dać złudzenie kontroli nad własnymi uczuciami. Dość niepokojące wydaje się wchodzenie w kompetencje medyczne autorów konta Wolne Konopie.

Tytuł strony: Cannamed. Zdrowie/medycyna/farmacja

Adres: https://www.facebook.com/cannamedfund

1585 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 12.12) strona założona w 2015 roku.

Informacja o stronie jest bardzo skromna: *„Cannamed! Jesteśmy ruchem poszerzającym świadomość ludzi na temat medycznych zastosowań Konopi Indyjskich. Chcesz pomóc? Dołącz do nas! Jestesmy po to zeby ludzie ktorzy potrzebuja medycznej Marihuany mieli do niej latwiejszy dostep”*.

Pomimo, że strona nie wyświetla się w pierwszej kolejności rangowania jest udostępniona na funpage'u Wolnych Konopi. Celem jest propagowanie informacji na temat tak zwanej medycznej marihuany. Interesujące wydaje się zamieszczenie linka do artykułu na temat właściwości terapeutycznych oleju haszyszowego, przy czym zdjęcie którym opatrzony jest artykuł nie przedstawia oleju tylko skręta. Poniższy print screen ze strony Cannamed dobrze ilustruje ten zabieg.

Tytuł strony: Poznańska Inicjatywa Konopna – konopie.info Organizacja społeczna

Adres: https://www.facebook.com/konopie

1876 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 12.35) strona założona w 2011 roku.

W informacji o twórcach strony można przeczytać: *„Jesteśmy grupą obywateli, która jest zaniepokojona obecną polityką narkotykową w naszym kraju. Każdego roku jest skazywanych 30 000 przeważnie młodych ludzi za niewielkie ilości środków psychoaktywnych na własny użytek, przy jednoczesnym spadku walki z mafią narkotykową. Blisko 9 000 z nich trafia do więzienia bądź aresztu. Obecnie 650 (luty 2011) osób odsiaduje wyrok więzienia za niewielkie ilości marihuany na własne potrzeby. Każdego roku nas podatników ściganie użytkowników środków psychoaktywnych kosztuje 80 mln zł. Pieniędzy, które można by przeznaczyć na prewencje, edukację, ochronę naszych dzieci i walkę z mafią narkotykową !”*

Treści zawarte na stronie dotyczą głównie wydarzeń pod nazwą „Marsz Wyzwolenia Konopi” oraz inicjatyw popularyzujących przetwory konopi. Chętnie przywoływane są autorytety np. wywiad z prof. Ryszardem Słomskim*: „W dniu 8 maja 2015 r. ukazał się w dodatku Magazyn Głosu Wielkopolskiego szeroki artykuł poświęcony projektowi "Opracowanie technologii pozyskiwania kannabinoidów z konopi o niskiej zawartości THC jako środków wspomagających leczenie pacjentów onkologicznych".* Na stronie znajduje się także ogłoszenie o odbywającej się w Krakowie – jak twierdzą organizatorzy – konferencji naukowej z udziałem prof. Jerzego Vetulaniego, dr Marka Balickiego, Barbary Nowackiej i dr Marka Bachańskiego pt. Konopie leczą: *„Debata z udziałem prof. Jerzy Vetulani – NA ŻYWO w SPLIFF TV – Środa, 6 maja godzina 17-20 – LIVE STREAM z Krakowa”*

Tytuł strony: Konopie Społeczność

Adres: https://www.facebook.com/hempko

16 940 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 14.00) strona założona w 2014 roku.

W informacji zamieszczonej na temat strony czytamy*: „Najbardziej powszechne zastosowanie konopi jest oczywiste i wszystkim znane. Ale czy wiecie do czego jeszcze można użyć konopi, jakie są jej odmiany? Zapraszamy do poznania ciekawych faktów dotyczących tej wszechstronnie utalentowanej rośliny. Fakty, historia, ciekawostki, opinie – chłońcie wiedzę, to jest zdrowe!”*

Strona promuje konopie w nieco odmienny sposób, niż inne strony dotyczące tego tematu. Autorzy pomiędzy postami na temat rozwiązań prawnych dostępności do marihuany w innych krajach, ciekawostkach z książki prof. Vetulaniego, informują o nowinkach z dziedziny budownictwa, elektroniki czy motoryzacji związanych pośrednio z konopiami: *„BMW od dawna stosuje konopie w szkielecie samochodu, nowe i3 będzie ultralekkie właśnie dzięki konstrukcji w większości z konopi. RESPECT.” (...) „No i to jest przełom!* (…) *Superkondensatory wzorowane na grafenowych tyle że uzyskane z włókien konopi! Czy więc niedługo możemy spodziewać się HEMP-BATTERIES? Pozostając w szoku oczekuje na ten moment :)))”* (...)

Kolejne hasło brzmiało „THC” i tu również pojawiło się kilka stron z których autorzy wybrali najpopularniejsze.

Tytuł strony: THC Harpagany Uniwersytet

Adres: https://www.facebook.com/ThcHarpagany?fref=ts

2856 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 14.20) strona założona w 2014 roku.

W informacji o stronie można przeczytać*: „Możecie wysyłać zdjęcia swoich wyczynów na thc.harpagany@o2.pl. Misja: legalizacja”*

Strona ogranicza zawartość do satyrycznych obrazków popularyzujących używanie marihuany.

Tytuł strony: THC Uniwersytet

Adres: https://www.facebook.com/thcuniversityorg?fref=ts

4332 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 14.30) strona założona w 2012 roku.

Jak informują założyciele tej anglojęzycznej strony: *„THC University is The first professional marijuana cultivation training program in Colorado. We believe there's never been a better time to learn how to cultivate and care for your own marijuana plants than now”.* Na stronie zamieszczane są artykuły popularyzujące używanie konopi.

Zastosowanie zwrotów slangowych „blanty”, „jaranie” otworzyło nam nowe możliwości analizy stron. Pojęciami „blanty” i „jaranie” określa się skręty marihuany.

Tytuł strony: Jaram Blanty Wyczynowo

Adres: https://www.facebook.com/jaramblantywyczynowox33/?fref=ts

4238 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 14.42) strona założona w 2012 roku.

W zakładce informacyjnej zamieszczono zdanie: *„Strona nie namawia Cię do palenia marihuany, gdyż w Polsce jej posiadanie jest karalne!”* Funpage promuje używanie przetworów konopi głównie poprzez zabawne tematyczne memy.

Tytuł strony: JARANIE to nie ĆPANIE lepsze to niż VÓDKI chlanie. Społeczność

Adres: https://www.facebook.com/pages/JARANIE-to-nie-%C4%86PANIE-lepsze-to-ni%C5%BC-V%C3%93DKI-chlanie/164411487101482?fref=ts

1444 użytkowników lubi to (06.07.2016 godzina 15.01) strona założona w 2012 roku

W opisie strony czytamy między innymi: *„Nie nakłaniamy do palenia czy też sadzenia Marihuany. W Polskim prawie jest ona nielegalna (NIESTETY) (…) Jack Herer, tekst opublikowany w “Earth Island Journal” marihuana to przede wszystkim medycyna !!! a nielegalna tylko dlatego, ze nie można jej opatentować, czytaj: nie można na niej zarabiać. firmy farmaceutyczne popadały by natychmiast, a one wszak trzymają władze na świecie. Medyczna Marihuana leczy : ADHD, AIDS, alkoholizm, alzheimer, anoreksja, astma, arterioskleroza, artretyzm, bezsenność, biegunki, bóle, bóle menstruacyjne, bóle mięśniowe, bóle nowotworowe, bóle reumatyczne, Crohn (Leśniowski), demencja, depresja, dermatozy, dyskinezje,*

dystonia, dystrofia mięśniowa, egzemy, epilepsja, glejak wielopostaciowy, gronkowiec złocisty MRSA, MSSA, grzybica, HBV, hemoroidy, HCV, HIV, huntington, infekcje, jaskra, jęczmień oka, kachleksja, leukemia, łuszczyca, miażdzyca, migreny, nowotwory mózgu, nowotwory piersi, nowotwory płuc, nowotwory skóry, odleżyny, oparzenia, paraplegia, parkinson, plamica wątrobowa, porażenie mózgowe, PTSD, retinopatia cukrzycowa, skurcze spastyczne, stwardnienie rozsiane, szumy uszne, świąd, tetraplegia, tiki nerwowe, tinnitus, tourett, trądzik, udary mózgu, urazy mózgu, wymioty, wytrzeszcz, zapalenie gardła, zapalenie oskrzeli, zapalenie wątroby typu B, zapalenie wątroby typu C, zapalenie węzłów chłonnych, zapalenie żyły, zapalenie serca, zespół napięcia przedmiesiączkowego, zespół stresu pourazowego, żylaki."

Zadaniem strony jest popularyzacja marihuany, oprócz zdjęć konopi w różnych stadiach wzrostu, znajdują się także satyryczne rysunki na temat używania konopi.

Tytuł strony: O Marry Marry, słodziutka Marry Marry

Adres: https://www.facebook.com/slodziutkamarry

17 905 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 15.21) strona założona w 2013 roku

Na stronie widnieje skąpa informacja: *„Nie namawiamy do palenia marihuany ! Posiadanie marihuany w Polsce jest karalne!".* Zawarty na stronie materiał ogranicza się do zamieszczonych zdjęć i fotomontaży łączących treści erotyczne z tematem konopi. Zdjęcia przedstawiają bardzo atrakcyjne kobiety w bieliźnie lub strojach kąpielowych palące marihuanę lub dziewczęta odziane w bieliznę z charakterystycznym liściem cannabis.

Tytuł strony: Jaki kraj takie łąki. Społeczność

Adres: https://www.facebook.com/jakikrajtakielaki/timeline

23 774 użytkowników lubi to (06.07.2015, godzina 15.40) strona założona w 2014 roku

Informacje na temat strony ograniczają się do zachęty do wejścia na strony popularyzujące konopie lub handlujące nasionami cannabis: *„Wejdź na www.cannabisnews.pl & www.nasionamarihuany.pl".* Na stronie znajdują się tak zwane memy, zdjęcia wraz z dopisanym tekstem zmieniającym kontekst oryginału, których celem jest propagowanie używania konopi.

Tytuł strony: Nikogo nie zabiła, a jednak zakazana. Społeczność

Adres: https://www.facebook.com/NikogoNieZabila

86 985 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 15.46) strona założona w 2014 rok

Na stronie można znaleźć następującą informację: *„Nie namawiamy do palenia marihuany ! Zapraszam do zakupów w naszym sklepie !(…)"*

Bardzo interesujące wydają się wpisy Internautów pod postami, prezentujące ich stan wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych używania konopi. Oto przykład dyskusji o tym, czy marihuana uzależnia:

***XXX**: kto ci napierdolił takich głupot że uzależnia ? ☺*
***XXX**: tak naprawde uzaleznia ☺ ale chuj z tym ☺*
***XXX**: ja moge w każdej chwili przestać*

***XXX**: uzależnia to kredyt!*

***XXX**: Wiem po sobie doskonale, że nie uzależnia... Może zdarzają się ludzie, którzy popadają w nałogi, nawet jeżeli zielone radości uzależnia... przecież nikotyna bardziej i w dodatku tylko szkodzi*

Tytuł strony: Marihuana to nie tania dziwka do lansu. Społeczność

Adres: https://www.facebook.com/tonietaniadziwka

7130 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 16.10) strona założona w 2015 roku

Opis strony ogranicza się do zdania: *„Marihuana to nie tania dziwka do lansu To pożywka dla umysłu, droga do głębokich transów".* Adres poświęcony popularyzacji konopi. Znajdują się między innymi memy o takich treściach: *„Nie wypowiadaj się skoro nigdy nie paliłeś bo tylko szkodzisz...*" Zwolennicy używania i legalizacji konopi chętnie porównują alkohol i konopie. Panuje uogólnione przekonanie o silnej szkodliwości alkoholu w porównaniu do „bezpiecznej" marihuany*: „XXX: - ziele to spokój alkochol to szaleństwo"*

Tytuł strony: Medical Cannabis. Społeczność

Adres: https://www.facebook.com/pages/Medical-Cannabis/1102437869772897

3482 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 16.22) strona założona w 2015 roku

Informacja zawarta na stronie brzmi: *„Informacje o medycznych zastosowaniach konopi indyjskich. Nie namawiamy do palenia oraz hodowania konopi indyjskich w krajach gdzie jest to zabronione."* Na stronie znaleźć można linki do artykułów np: *„Codzienne używanie marihuany nie prowadzi do zmian w mózgu"* (http://nasionakonopi.blog.pl/2015/02/21/codzienne-uzywanie-marihuany-nie-prowadzi-do-zmian-w-mozgu/), *„Top 10 filmów o paleniu marihuany"* (http://faktykonopne.pl/top-10-filmow-o-paleniu-marihuany/), *„Ubrania, z których można palić marihuanę"* (http://faktykonopne.pl/ubrania-z-ktorych-mozna-palic-marihuane/), czy *„10 oznak, że musisz zapalić jonita"* (http://faktykonopne.pl/10-oznak-ze-musisz-zapalic-jonita/).

Na stronie pojawił się także interesujący link, przekornie zatytułowany *"10 naukowych powodów żeby NIGDY nie palić marihuany"* (http://faktykonopne.pl/9-naukowych-powodow-zeby-nigdy-nie-palic-marihuany/). Argumenty zamieszczone w tym artykule przekonują, że używanie konopi nie jest szkodliwe. Artykuł manipuluje, upraszcza i pomija faktyczne doniesienia z badań.

Tytuł strony: Cannabis, Whisky, Ananas

Adres: https://www.facebook.com/pages/Cannabis-Whisky-Ananas/475986415894821

3885 użytkowników lubi to (06.07.2016, godzina 16.45) strona założona w 2015 roku

W opisie strony czytamy: ***„****Fanatycy dobrego palenia i chilloutu ! Nie namawiamy do palenia i uprawy marihuany."* Na stronie można znaleźć zdjęcia krzewów konopi i suszu oraz linki do muzyki i artykułów popularyzujących używanie konopi.

Konsekwencje zdrowotne używania przetworów konopi

Problem używania konopi wywołuje bardzo silne emocje, zwłaszcza wśród ich zwolenników. Portal „Kobieta XL" http://www.kobietaxl.pl/zdrowie/czy-marihuana-szkodzi.html zamieścił artykuł autorstwa terapeuty uzależnień Janusza Koczberskiego pt. *„Czy marihuana powinna być legalna?"*, w którym autor powołując się na badania naukowe, rzeczowo i w syntetyczny sposób omawia skutki zdrowotne używania marihuany. Artykuł jest ostrożnym głosem sceptyka legalizacji marihuany i stanowi zdecydowaną mniejszość wśród innych publikacji na ten temat. Zaskakuje liczba hejtujących komentarzy pod wypowiedzią autora:

Komentarz od: ~pfff: jeb*nij se autorze baranka o sciane...

Komentarz od: ~P..dy: To jest kłamstwo fakty z błędami naukowymi śmiech na sali! Sadzić, palić, jarać w ch..., zalegalizowac!

Komentarz od: ~Gość*: Same ku...bzdury, zero pojęcia o temacie.*

Komentarz od: ~pare lat pale*: Wlasnie dlaczego tak oglupiacie ludzi jeszcze jakis poczatkujacy palacz tu wejdzie i sie nie potrzebnie przestraszy. kvrwy je... was maczetami!!!! pale marihuane 8 lat i czuje sie swietnie a jakby sie czul alkoholik pijacy 8 lat regularnie? raczej nie za dobrze..... a ja jestem w wysmienitej formie,cwicze na silce i mma a trawke zawsze pale wieczorem dla rozluxnienia,dla spokoju,zeby sie posmiac... i nie przestane palic jeba c was matoly,skokobzki pir dolone pseudo koty jestescie zwzklymi szarzmi myszkami.tylko cisnienie podnosicie normalnym ludziom,zazywajacym marihuane.*

Komentarz od: ~Mateusz XXX*: Co za pierd...., jak można takie śmieci mówić. Niby ty masz jakieś pojęcie o psychologi, psychiatrii? Chemii oraz biologii? Najpierw zacznijmy od historii. To co mówisz to stek bzdur, bo gdy zrobimy naszym królom sekcje zwłok i sprawdzimy dna to założę się, że znajdziemy tam THC. Od lat 90 ludzie palą marihuanę w Polsce? Ty jesteś jakiś niepełnosprawny intelektualnie. No dobra, może przesadziłem albo i nie, sam jestem palaczem marihuany od długiego czasu, powiem szczerze, że może zacznij palić, bo widzę, że coś ci na łeb siadło. Po pierwsze, nie zaprzeczy się zdolności leczniczych marihuany oraz wykorzystywania jej na salonach w czasie średniowiecza. Kto inny jak nie człowiek poleca drugiemu człowiekowi daną rzecz z powodu usatysfakcjonowania z jej działania (To tyczy się od wina, po samochody). Po drugie, możliwość zaprzeczenia tego iż człowiek jest wolną istotą jako czynnik napędzający gospodarkę jest znikomy tak jak to, że od wody. Tak! Zwykłej wody, więcej osób zginęło topiąc się w zupie, niż miałoby umrzeć od upalenia się marihuaną. Jeżeli to nieprawda, to proszę o argumentacje popartą dowodami. Jeżeli brakuje chociaż tego. To stwierdzam alkoholizm u Pana, który się wypowiadał, że "Polscy narkomani palili susze o zawartości 0,20% THC." To takim tokiem rozumowania mogę stwierdzić, że w latach 70 odnaleziono Indię, bo przez całą resztę okresu istnienia świata, jej nie było.*

Autor wspomnianego artykułu poproszony o wypowiedź na temat komentarzy Internautów wyraził pogląd, że praktyka terapeutyczna podpowiada, iż zarówno treść jak i składnia tych wypowiedzi świadczą dobitnie o konsekwencjach zdrowotnych używania konopi.

Terapeutyczne właściwości konopi znane są od 12000 lat.[13] Jednak współcześnie ocenia się że wartość terapeutyczna kannabinoidów jest znacznie

[13] M. Tkaczyk, E. Florek, W. Piekoszewski, *Marihuana i kanabinoidy jako leki.* „Przegląd Lekarski".

mniejsza, niż działania niepożądane, gdyż wpływają na cały OUN.[14] W naszym mniemaniu używanie pojęcia „medyczna marihuana” stanowi nieuprawnione uproszczenie. Taki związek frazeologiczny może oznaczać, że jeśli coś jest medyczne to jest lekiem a zatem konotacja takiego sformułowania będzie pozytywna, ponieważ lekarstwa ratują zdrowie, *ergo* są dobre (to narkotyki są złe). Rozerwanie związku między marihuaną a narkotykiem prowadzi do „zmiękczenia” stanowiska społeczeństwa wobec konopi. Medyczna marihuana to faktycznie nie „marihuana” lecz związki THC lub CBD pozyskiwane z konopi i podawane w formie leku (Sativex, Dronabinol (Marinol), Nabilon (Cesamet) – syntetyczny analog THC wywołujący mniej działań niepożądanych) według ściśle określonych dawek i form przyjmowania w celach np. analgetycznych (np. w formie aerozolu).[15] Równie nieuprawnione byłoby nazywanie leków przeciwkaszlowych pozyskiwanych z maku lekarskiego (*Papaver somniferum*) medycznym opium, czy medyczną heroiną. Warto także zadać pytanie, czy zalecenie pacjentowi zapalenia skręta marihuany w celu poprawy samopoczucia i ograniczenia nudności i wymiotów podczas chemioterapii na oddziale onkologii płuc byłoby zgodne ze sztuką medyczną? Świat medycyny artykułuje właśnie potrzebę ostrożności w dwóch kwestiach. Pierwsza dotyczy palenia jako drogi wprowadzania substancji do organizmu, a druga wiąże się z pytaniem, czy samodzielne uprawianie krzewów i pozyskiwanie z nich materiału gwarantuje właściwą jakość produktu.[16] Jak przyznaje jednak organizacja Wolne Konopie, celem nie jest rzeczowa dyskusja, tylko „medialna krucjata”. Informacja taka widoczna jest w poniższym printscreenie ze strony Wolne Konopie.

Warto także zadać pytanie będące konsekwencją myśli Paracelsusa: *dosis facit venenum*. Czy zwolennicy tak zwanej „medycznej marihuany” byliby usatysfakcjonowani formą przyjmowania potencjalnego leku, który miałby

2012, 69/10, s. 1096

[14] G. Kwolek, A. Zakrzeska, H. Kozłowska, B. Malinowska, *Wpływ anandamidu, endogennego agonisty receptorów kannabinoidowych na układ krążenia*. „Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej”. 2005, vol. 59, s. 208-218

[15] A. Kazula, *Zastosowanie naturalnych kannabinoidów i endokannabinoidów w terapii*, „Postępy farmakoterapii”. 2009, tom 65, nr 2, s. 149

[16] P. Jabłoński, *Medyczne używanie konopi*, „Serwis Informacyjny Narkomania”. 2015, nr 3 (71), s. 3-4

ograniczone własności psychoaktywne ze względu na niewielką dawkę, czy wręcz brak związków psychoaktywnych?

Problem wydaje się jeszcze bardziej złożony, gdy przyjmiemy psychologiczną perspektywę relacji pacjent – terapeuta. Ważnymi celami psychologii jest promocja zdrowia rozumiana jako „...zespół działań profesjonalnych psychologów, których celem jest kształtowanie i utrwalanie zachowań potrzebnych do rozwoju i utrzymania zdrowia jednostki", kierowanie się naczelną zasadą dobra drugiego człowieka oraz zapewnienie pacjentowi, na tyle ile to możliwe, pełnego fizycznego, psychicznego i społecznego dobrostanu.[17] Pojawia się zatem kłopotliwe pytanie, jak powinno brzmieć stanowisko psychologów wobec zastosowania przetworów konopi, które pomimo swej szkodliwości mogą chwilowo poprawić jakość życia chorych?

Używanie *cannabis* niezależnie od siły entuzjazmu jej popularyzatorów wiąże się z ryzykiem zdrowotnym ich stosowania. Konsekwencje sprowadzają się do problemów ze zdrowiem fizycznym, psychicznym i społecznym. Podkreślmy tu z całą mocą, że używając pojęcia „marihuana" nie mamy na myśli środków farmakologicznych produkowanych na bazie związków zawartych w konopiach, będących przebadanymi lekami dopuszczonymi do oficjalnego obrotu. Dlatego, jak powiedzieliśmy wcześniej, pojęcie „medyczna marihuana" jest w naszej ocenie nadużyciem i celowym wprowadzaniem w błąd opinii publicznej, by „zmiękczyć" społeczne nastawienie wobec tego środka. Autorzy zauważyli także, że od pewnego czasu środowiska entuzjastów legalizacji konopi w dyskusji publicznej przestają stosować hasło „medyczna marihuana", wymieniając je na bardziej „poważnie" brzmiące w ich mniemaniu pojęcie: „medyczne konopie".

Zwolennicy używania marihuany często przywołują argument zawarty w artykule zamieszczonym w medycznym czasopiśmie Lancet, że konopie jako używka są niegroźne i bezpieczniejsze, niż kolejno: alkohol, heroina, crack-kokaina, metaamfetamina, kokaina, papierosy i amfetamina.[18] Wayne Hall i Louisa Degenhardt, w artykule opublikowanym w tym samym czasopiśmie zauważają, że używanie konopi wywołuje działania niepożądane obejmujące: zespół uzależnienia, zwiększone ryzyko wypadków samochodowych, zaburzenia czynności układu oddechowego, choroby układu krążenia, negatywne skutki regularnego stosowania mające swoje odbicie w zdrowiu psychicznym i rozwoju psychospołecznym młodzieży.[19] I choć ten artykuł jest równie wiarygodny jak inne naukowe publikacje w *Lancecie*, argumenty w nim zawarte są niewygodne dla użytkowników i propagatorów konopi, zatem nie bywają przez nich przywoływane.

Badania podłużne wykazały, że używanie konopi może prowadzić do pojawienia się zaburzeń depresyjnych i lękowych.[20] Wczesna inicjacja marihuany

---

[17] J. C. Czabała, H. Sęk, *Pomoc psychologiczna* (w:) J. Strelau (red.): *Psychologia*, tom 3. Gdańsk 2002, s. 605-621; M. Toeplitz-Winiewska, *Etyczne aspekty uprawiania zawodu psychologa* (w:) J. Strelau (red.): *Psychologia*, tom 3. Gdańsk 2002, s. 823-836

[18] D.J. Nutt, L.A. King, L.D. Phillips, *Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis*. Lancet, 376, 2010, s. 1561

[19] W. Hall, L. Degenhardt, *Adverse health effects of non-medical cannabis use*. Lancet, 374, 2009, s.1383-1391

[20] J.S. Brook, P. Cohen, D.W. Brook, *Longitudinal study of co-occurring psychiatric disorders and substance use*. „Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry". 1998, 37, s. 322-330; J.S. Brook, Z. Rosen, D.W. Brook, *The effect of early marijuana use on later anxiety and depressive symptoms.* „New York States Psychologist". 2001, 13, s. 35-40; B.E. Green, C. Ritter, *Marijuana use and depression*. „Journal of Healthand Social Behavior". 2000, 41(1), s. 40-49;

prowadzi do poważniejszych konsekwencji CUD (cannabis use disorder).[21] Istnieją też sugestie, że używanie konopi może wywoływać stany podobne do tych w schizofrenii, czy wręcz prowadzić do wywołania choroby.[22] Związek THC zawarty w konopiach uszkadza gen COMT kodujący enzym 0-metylotransferazę katecholową, której działanie polega na degradacji dopaminy.[23] Dopaminę uważa się powszechnie za związek psychozotwórczy a jej zwiększone uwalnianie prowadzi do powstania objawów pozytywnych (wytwórczych) w schizofrenii jak omamy i urojenia. Odgrywa zatem kluczową rolę w patomechanizmie schizofrenii. Ekspozycja na działanie substancji zawartych w konopiach zwłaszcza w okresie adolescencji zwiększa ryzyko rozwoju schizofrenii lub innych utrwalonych zaburzeń psychotycznych.[24] Używanie egzogennych kanabinoidów, może także prowadzić do zaburzeń w funkjconowaniu układu endokanabinoidalnego i zakłócać procesy neurorozwojowe.[25]Używanie konopi prowadzi także do zaburzeń poznawczych. U osób często używających konopi zarejestrowano niską selektywność uwagi, braki w umiejętnościach matematycznych, ekspresji werbalnej, upośledzenie w procesach przetwarzania i zapamiętywania informacji oraz deficyty w przetwarzaniu afektywnym.[26] Ponadto istnieją uzasadnione przesłanki, że związki

G.B. Bovasso, *Cannabis abuse as a risk factor for depressive symptoms*. „American Journal of Psychiatry". 2001, 158, 2033-2037; G.C. Patton, C. Coffey, J.B. Carlin, L. Degenhardt, M. Lynskey, W. Hall, *Cannabis use and mental health in young people: Cohort study*. „British Medical Journal". 2002, 32, s. 1195-1198; L.J. Horwood, D.M. Fergusson, C. Coffey, G.C. Patton, R. Tait, D. Smart, P. Letcher, E. Silins, D.M. Hutchinson, *Cannabis and depression: An integrative data analysis of four Australasian cohorts*. Drug and Alcohol Dependence. 2012, 126(3), s. 369-378; D.Rasic, S.Weerasinghe, M. Asbridge, D.B. Langille, *Longitudinal associations of cannabis and illicit drug use with depression, suicidal ideation and suicidal attempts among Nova Scotia high school students*. Drug and Alcohol Dependence. 2013, 129(1), s. 49-53

[21] S. Behrendt, K. Beesdo-Baum, M. Höfler, A. Perkonigg, G. Bühringer, R. Lieb, H.U. Wittchen, *The relevance of age at first alcohol and nicotine u se for initiation of cannabis use and progression to cannabis use disorders.* Drug and Alcohol Dependence. 2012, 123(1), s. 48-56

[22] S. Andréasson, A. Engstrom, P. Allebeck, U. Rydberg, *Cannabis and schizophrenia: a longitudinal study of Swedish conscripts*. Lancet. 1987, 2, s.1483-86; S. Zammit, P. Allebeck, S. Andréasson, I. Lundberg, G. Lewis, *Self reported cannabis use as a risk factor for schizophrenia in Swedish conscripts of 1969: historical cohort study*. British Medical Journal. 2002, 325, s. 1199-1201; D. van Dijk, M.W.J. Koeter, R. Hijman, R.S. Kahn, van den Brink W., *Effect of cannabis use on the course of schizophrenia in male patients: A prospective cohort study*. Schizophrenia Research. 2012, 137(1), s. 50-57

[23] A. Tylec, M. Stryjecka-Zimmer, K. Kucharska-Pietura, *Polimorfizm genu COMT w zaburzeniach psychicznych*. „Psychiatria Polska". 2007, t. XLI, nr 4, s. 473-483; A. Caspi, T.E. Moffitt, M. Cannon, J. McClay, R. Murray, H. Harrington, A. Taylor, L. Arseneault, B. Williams, A. Braithwaite, R. Poulton, I.W. Craig, *Moderation of the effect of adolescent-onset cannabis use on adult psychosis by a functional polymorphism in the catechol-Omethyltransferase gene: Longitudinal evidence of a gene X environment interaction*. „Biological Psychiatry". 2005, 57(10), s. 1117-1127

[24] M. Gawłowska, J. Rabe-Jabłońska, *„Legalizować czy nie?" – analiza związku pomiędzy stosowaniem kanabinoli a częstością występowania i obrazem klinicznym zaburzeń psychotycznych*. „Psychiatr. Psychol. Klin.". 2010, 10 (1), s. 38-44

[25] Ibidem, s. 38-44

[26] R.I. Block, M.M. Ghoneim, *Effects of chronic marijuana use on human cognition*. Psychopharmacology, 1993, 110(12), s. 219-228; M. Field, B. Eastwood, B.P. Bradley, K. Mogg, *Selective processing of cannabis cues in regular cannabis users*. Drug and Alcohol Dependence. 2006, 85(1), s. 75-82; E.J.K. Wadsworth, S.C. Moss, S.A. Simpson, A.P. Smith, *Cannabis use, cognitive performance and mood in a sample of workers.* J"ournal of Psychopharmacology". 2006, 20(1), s. 14-23; B. Platt, S. Kamboj, C.J.A. Morgan, H.V. Curran, *Processing dynamic facial affect in frequent cannabis-users: Evidence of deficits in the speed of identifying emotional expressions*. Drug and Alcohol Dependence. 2010, 112(1), s. 27-32; D.M. Hutchinson, *Cannabis use and educational achievement: Findings from three Australasian cohort studies*. Drug and Alcohol Dependence. 2010, 110(3), s. 247-253

chemiczne zawarte w konopiach działają niszcząco na strukturę hipokampa. Hipokamp bierze udział nie tylko w procesach przetwarzania pamięci świeżej, lecz także tonicznie hamuje „układ nagrody". Jego dysfunkcja prowadzić może do „odhamowania".[27]

Związki chemiczne zawarte w konopiach nie pozostają bez wpływu na zdrowie fizyczne użytkowników. Amerykańskie Towarzystwo Chemiczne twierdzi że regularne zażywanie konopi wpływa negatywnie na zdrowie podobnie jak używanie wyrobów tytoniowych ze względu na zawartość szkodliwych związków chemicznych i styl przyjmowania.[28] Podczas palenia konopi użytkownicy narażają się na dłuższą ekspozycję na dym, gdyż celowo zatrzymują go w płucach dłużej, niż palacze tytoniu. Na przykład ilość wdychanej smoły i poziom absorbowanego tlenku węgla (niezależnie od zawartości THC) jest od trzech do pięciu razy wyższy, niż u palących tytoń.[29] U około 2% użytkowników konopi dochodzi do poważnych powikłań sercowo naczyniowych z których 25% kończy się zgonem.[30]

Entuzjaści konopi zaprzeczają, że marihuana jest narkotykiem inicjacyjnym, prowadzącym do używania innych szkodliwych substancji psychoaktywnych. Badania jednak wskazują na wystąpienie takiego związku z kilku powodów. Okazuje się, że skutki neurobiologiczne używania konopi wiążą się ze wzrostem wrażliwości na efekty działania innych substancji psychoaktywnychNadto, osoby przyjmujące konopie wchodzą w kontakty z tymi, którzy używają lub handlują innymi narkotykami. Używanie konopi wpływa na podejmowanie decyzji i dokonywanie wyborów.[31] Istnieje nieuzasadnione przekonanie, że legalizacja konopi wpłynie na spadek sprzedaży i używania alkoholu. W rzeczywistości etanol zwiększa wchłanianie THC, co powoduje subiektywne nasilenie efektów psychoaktywnych i równocześnie przyczynia się do popularyzacji takiej kombinacji środków.[32] Używanie konopi może także prowadzić do uzależnienia, którego objawy opisano w kodyfikacjach diagnostycznych ICD i DSM.[33]Ze względu na objętość artykułu autorzy ograniczyli się do przedstawienia najistotniejszych konsekwencji zdrowotnych używania marihuany. W zderzeniu argumentacji naukowej z przytoczonymi wcześniej fragmentami dialogów, czy informacji zawartych na funpagach portalu Facebook można wyciągnąć wnioski, że wśród lajkujących i uczestniczących w społecznościach propagujących marihuanę istnieje niski poziom wiedzy na temat

---

[27] P. Mierzejewski, W. Kostowski, *Rola hipokampa w patogenezie uzależnień i działaniu pozytywnie wzmacniającym substancji psychoaktywnych*, „Alkoholizm i Narkomania". 2002, 15(2), 207-219

[28] American Chemical Society (2007, December 18) *Marijuana Smoke Contains Higher Levels of Certain Toxins than Tobacco Smoke*. Science Daily

[29] T.C. Wu, D.P. Tashkin, B. Djahed, J.E. Rose, *Pulmonary hazards of smoking marijuana as compared with tobacco*. „New England Journal of Medicine". 1988, 318(6), s. 347-351; D.P. Tashkin, *Pulmonary complications of smoked substance abuse*, „Western Journal of Medicine". 1990 152(5), s. 525-530

[30] E. Jouanjus, M. Lapeyre-Mestre, J. Micallef, *Cannabis Use: Signal of Increasing Risk of Serious Cardiovascular Disorders*. „Journal American Heart Association"; originally published April 23, 2014; doi: 10.1161/JAHA.113.000638, s. 6

[31] A.J. Budney, C. Stanger, *Cannabis use and misuse* (w:) J.M. Rey (red.): IACAPAP e-Textbook of Child and Adolescent Mental Health. Geneva: International Association for Child and Adolescent Psychiatry and Allied Professions. 2012, s. 13, *http://iacapap.org/wp-content/uploads/G.2-CANNABIS-072012.pdf*

[32] S.E. Lukas, S. Ozorco, *Ethanol increases plasma Δ9-tetrahydrocannabinol (THC) levels and subjective effects after marihuana smoking in human volunteers*. Drug and Alcohol Dependence. 2001, 64(2), s. 143-149

[33] APA, American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders Fourth Edition*. DSM-IV. Washington 1994, DC: APA

konsekwencji zdrowotnych jej używania, nagminnie występuje ignorowanie i gwałtowne zaprzeczanie szkodliwości oraz myślenie życzeniowe.

Podsumowanie

Współczesne media odgrywają coraz większą rolę w kształtowaniu się postaw i wiedzy o świecie oraz budowaniu relacji społecznych zwłaszcza wśród młodzieży. Jak wspomniano wcześniej Internet, to coraz bardziej znaczące źródło informacji. Medium społecznościowe takie jak Facebook odgrywa istotną rolę w kształtowaniu postaw i przekonań uczestników. Naszym zdaniem problem nie tkwi w rzetelności, czy wiarygodności źródła informacji np. strony internetowej, gdyż każdy ma prawo publikować to, co mu się podoba, jeśli nie przekracza granic obowiązującego prawa. Zatem nie musi być to wiedza wiarygodna, poparta badaniami. Wreszcie nie chodzi o to, czy marihuana jest szkodliwa czy nie lecz o to, by nazywać rzeczy takimi jakimi są naprawdę.

Na portalu Facebook istnieje szereg stron, których tematyką jest propagowanie legalizacji i używania przetworów konopi. Uczestnicy dyskusji wymieniają się wiedzą na temat marihuany i prezentują jednoznacznie pozytywny stosunek do omawianej używki, pomijają fakty naukowe i lekceważą potencjalne konsekwencje zdrowotne. W niektórych wypowiedziach da się zauważyć głoszone otwarcie przekonanie, że walka o tak zwaną medyczną marihuanę jest tylko pretekstem do legalizacji konopi w celach rekreacyjnych a stanie się to łatwiejsze gdy opinia publiczna będzie bardziej przychylna. W procederze tym uczestniczą także autorytety w mniej lub bardziej świadomy sposób. Przykładem manipulacji informacją jest narracja dziennikarza w programie telewizyjnym na temat leczniczego wpływu oleju haszyszowego przy równoczesnej ekspozycji obrazu suszu konopi.

Podstawowym zadaniem dla służb społecznych (psychologów, pedagogów, socjologów) jest skupienie wysiłków na profilaktyce środowiskowej. Postulujemy tu działania dwutorowe. Konieczne jest wyposażanie dorosłych (rodziców, nauczycieli) w rzetelną wiedzę na temat konsekwencji zdrowotnych używania narkotyków, a także wiedzę skąd takie informacje uzyskać, by stanowili partnerów w rzeczowej dyskusji na ten temat z młodzieżą. Do młodzieży należy kierować ofertę edukacyjną opartą na solidnych naukowych podstawach na temat konsekwencji zdrowotnych używania marihuany. Ważny jest sposób informowania młodzieży, chodzi o to by dominował przekaz rzetelny, dostosowany do poziomu odbiorcy, pozbawiony cech propagandy, moralizowania i gry emocjami. Truizmem wydaje się stwierdzenie, że ważnym elementem profilaktyki jest stworzenie szerokiej oferty (sportowej, artystycznej, animacyjnej) sprzędzenia czasu wolnego, alternatywy dzięki której będzie następować zmiana postaw wobec używek. Przestrzegamy także, przed wdrażaniem profilaktyki opartej na przekazywaniu młodzieży wiedzy na temat efektów działania środków psychoaktywnych. Taka aktywność przyniesie skutek nieporządny, odwrotny do zamierzonego, gdyż u części uczniów rozbudzi zainteresowanie i pragnienie zgłębienia tematu w praktyce.

Streszczenie

W ostatnim czasie w mediach rozgorzała dyskusja na temat leczniczych właściwości marihuany. Innymi słowy, wyjście marihuany z „podziemia" zaowocowało licznymi dyskusjami na różnych forach, w tym także na internetowych. Powstaje jednak pytanie – co tak naprawdę wiemy na temat marihuany, czy też jej

leczniczych właściwości. Prof. Vetualni zawraca uwagę, że „jego poglądy na temat marihuany wzbudzają kontrowersje tylko wśród tych, którzy o jej działaniu mają nikłe pojęcie. Wśród polityków, niektórych dziennikarzy i ludzi, którzy formułują swoje poglądy wyłącznie na podstawie tego, co media im podają. A podają często bzdury, strasząc, że marihuana doprowadza ludzi do śmierci”.[34] Dlatego też istotne wydaje się zbadanie jaka wiedza na temat przetworów konopi prezentowana jest na Facebooku – najpopularniejszym serwisie społecznościowym. Interesujące wydało nam się postawienie kilku zasadniczych pytań a mianowicie

- jakiego typu treści na temat przetworów konopi można najczęściej znaleźć na funpage'ach;
- czy zwolennicy kont promujących używanie konopi w celach rekreacyjnych lub medycznych czerpią swoją wiedzę o ich działaniu ze źródeł opartych o merytoryczne podstawy (źródeł naukowych)?
- co rozumie się pod pojęciem tak zwanej „medycznej marihuany”;
- czy zmagania o legalizację „medycznej marihuany” nie są tylko kamuflażem dla entuzjastów używania konopi w celach rekreacyjnych?

Uwzględniając wszystkie wymienione powyżej kwestie nie ograniczają, a wręcz upoważniają do podjęcia interdyscyplinarnej dyskusji. Dokonany przez autorów przegląd stron serwisu Facebook ukazuje nikły stan rzetelnej wiedzy użytkowników i zwolenników przetworów konopi na temat ich szkodliwości. W artykule podjęto próbę skonfrontowania wiedzy entuzjastów marihuany z wynikami badań nad konsekwencjami zdrowotnymi jej stosowania.

Słowa klucze: Facebook, marihuana, konopie, manipulacja, konsekwencje zdrowotne

Summary

Media recently promoted a debate on healing properties of marihuana. In other words, marihuana came “out of hiding” and triggered multiple discussions on many forums, including the internet. The questions is what is really our knowledge on marihuana and its healing properties. Prof. Ventualni argues that his „views on marihuana are controversial only for those who know too little about its effects. For politicians, some journalists who form their opinion on the basis of media coverage. And that coverage often is nonsense like scaring that marihuana causes death”. For that reason it seems important to research what knowledge about cannabis is presented on Facebook as the most popular social network. Our intriguing research questions were: what content on cannabis was available on fun pages, if promoters of medicinal or recreational uses of cannabis used scientific references, what is meant by “medicinal marihuana”, if lobbying for legalization of “medicinal marihuana” is not mere camouflaging for enthusiasts of its recreational uses. The above issues demand interdisciplinary inquiry. The study of the Facebook pages by the authors reveal a very low level of knowledge on its harmful side effects shared by the users and promoters of cannabis. The articles attempts to confront the knowledge of the marihuana enthusiasts with results of scientific research on cannabis health hazards.

Key words: Facebook, marihuana, cannabis, manipulation, health hazards

[34] M. Mazurek, J. Vetulani, *Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg.* Warszawa 2015

Bibliografia

1. American Chemical Society (2007, December 18) Marijuana Smoke Contains Higher Levels of Certain Toxins than Tobacco Smoke. *Science Daily*
2. Anderson B., Fagan P., Woodnutt T., Chamorro-Premizuk T., *Facebook Psychology: Popular Questions Answered by Research*. "Psychology of Popular Media Culture". 2012, Vol. 1, No. 1
3. Andréasson S., Engstrom A., Allebeck P., Rydberg U., *Cannabis and schizophrenia: a longitudinal study of Swedish conscripts*. *Lancet*, 2, 1987
4. APA, *American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders Fourth Edition*. DSM-IV, Washington 1994, DC: APA
5. Behrendt S., Beesdo-Baum K., Höfler M., Perkonigg A., Bühringer G., Lieb R., Wittchen H.U., *The relevance of age at first alcohol and nicotine use for initiation of cannabis use and progression to cannabis use disorders*. *Drug and Alcohol Dependence.* 2012, 123(1)
6. Block R.I., Ghoneim M.M., *Effects of chronic marijuana use on human cognition. Psychopharmacology*. 1993, 110(12)
7. Bovasso G.B., *Cannabis abuse as a risk factor for depressive symptoms*, "American Journal of Psychiatry". 2001, 158
8. Boyd D. M., *Why youth (heart) social network sites: The role of networked publics in teenage social life.* In D. Buckingham (Ed.), *Youth, identity, and digital media volume.* Cambridge 2007, MA: MIT Press
9. Brook J. S., Cohen P., Brook D. W., *Longitudinal study of co-occurring psychiatric disorders and substance use*. "Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry". 1998, 37
10. Brook J. S., Rosen Z., Brook D. W., *The effect of early marijuana use on later anxiety and depressive symptoms* "New York States Psychologist". 2001, 13
11. Budney A. J., Stanger C., *Cannabis use and misuse* (w:) Rey JM (red.): *IACAPAP e-Textbook of Child and Adolescent Mental Health.* Geneva: International Association for Child and Adolescent Psychiatry and Allied Professions. 2012, *http://iacapap.org/wp-content/uploads/G.2-CANNABIS-072012.pdf*
12. Caspi A., Moffitt T.E., Cannon M., McClay J., Murray R., Harrington H., Taylor A., Arseneault L., Williams B., Braithwaite A., Poulton R., Craig I.W., *Moderation of the effect of adolescent-onset cannabis use on adult psychosis by a functional polymorphism in the catechol-Omethyltransferase gene: Longitudinal evidence of a gene X environment interaction, "*Biological Psychiatry". 2005, 57(10)
13. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*. 2005
14. Czabała J. C, Sęk H., *Pomoc psychologiczna* (w:) J. Strelau (red.): *Psychologia*, tom 3. Gdańsk 2002
15. Field M., Eastwood B., Bradley B.P., Mogg K., Selective processing of cannabis cues in regular cannabis users. *Drug and Alcohol Dependence*. 2006, 85(1)

16. Gawłowska M., Rabe-Jabłońska J., *„Legalizować czy nie?" – analiza związku pomiędzy stosowaniem kanabinoli a częstością występowania i obrazem klinicznym zaburzeń psychotycznych*, „Psychiatr. Psychol. Klin". 2010, 10 (1)
17. Green B. E., Ritter C., *Marijuana use and depression*, "Journal of Healthand Social Behavior". 2000, 41(1)
18. Hall W., Degenhardt L., *Adverse health effects of non-medical cannabis use*. *Lancet*. 2009, 374
19. Horwood L. J., Fergusson D. M., Coffey C., Patton G. C., Tait R., Smart D., Letcher P., Silins E., Hutchinson D. M., *Cannabis and depression: An integrative data analysis of four Australasian cohorts, "*Drug and Alcohol Dependence". 2012, 126(3)
20. Hutchinson D.M., *Cannabis use and educational achievement: Findings from three Australasian cohort studies*, "Drug and Alcohol Dependence". 2010, 110(3)
21. Jabłoński P., *Medyczne uzywanie konopi*, "Serwis Informacyjny Narkomania". 2015, nr 3 (71)
22. Jouanjus E., Lapeyre-Mestre M., Micallef J., *Cannabis Use: Signal of Increasing Risk of Serious Cardiovascular Disorders*, "Journal American Heart Association"; originally published April 23, 2014; doi: 10.1161/JAHA.113.000638
23. Kazula A., *Zastosowanie naturalnych kannabinoidów i endokannabinoidów w terapii*, „Postępy farmakoterapii". 2009, tom 65, nr 2
24. Kwolek G., Zakrzeska A., Kozłowska H., Malinowska B., *Wpływ anandamidu, endogennego agonisty receptorów kannabinoidowych na układ krążenia*, „Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej". 2005, 59
25. Laberschek M., *Treści sensacyjne w internetowych serwisach informacyjnych i ich wpływ na wzrost poziomu czytalności*, „Zarządzanie w Kulturze". 2010, tom 11
26. Lukas S. E., Ozorco S, *Ethanol increases plasma Δ9-tetrahydrocannabinol (THC) levels and subjective effects after marihuana smoking in human volunteers, "*Drug and Alcohol Dependence". 2001, 64(2)
27. Mazurek M., Vetulani J., *Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg*. 2015
28. McLuhan M., Powers B. R., *The Global Village: Transformations in World Life and Media in the 21st Century*. New York, Oxford 1989
29. McLuhan M., Powers B. R., *The Global Village: Transformations in World Life and* Media in the 21st Century. New York: Oxford 1989
30. Mierzejewski P., Kostowski W., *Rola hipokampa w patogenezie uzależnień i działaniu pozytywnie wzmacniającym substancji psychoaktywnych*, „Alkoholizm i Narkomania". 2002, 15(2)
31. Nutt D.J., King L.A., Phillips L.D., *Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis*. Lancet 2010, 376
32. Patton G.C., Coffey C., Carlin J.B., Degenhardt L., Lynskey M., Hall W., *Cannabis use and mental health in young people: Cohort study*, "British Medical Journal". 2002, 32

33. Platt B., Kamboj S., Morgan C.J.A., Curran H.V., *Processing dynamic facial affect in frequent cannabis-users: Evidence of deficits in the speed of identifying emotional expressions, "*Drug and Alcohol Dependence". 2010, 112(1)
34. Rasic D., Weerasinghe S., Asbridge M., Langille D.B., *Longitudinal associations of cannabis and illicit drug use with depression, suicidal ideation and suicidal attempts among Nova Scotia high school students,* "Drug and Alcohol Dependence". 2013, 129(1)
35. Sheldon K. M., Abad N., Hinsch C. (2011), *A two-process view of Facebook use and relatedness need-satisfaction: Disconnection drives use, and connection rewards it,* "Psychology of Popular Media Culture". 2011
36. Szpunar M., *Internet – medium informacji versus dezinformacji*, "e-mentor", GH. Warszawa. 2007, 2
37. Tashkin D.P., *Pulmonary complications of smoked substance abuse*, "Western Journal of Medicine". 1990,152(5)
38. Tkaczyk M., Florek E., Piekoszewski W., *Marihuana i kanabinoidy jako leki,* „Przegląd Lekarski". 2012, 69, 10
39. Toeplitz-Winiewska M, *Etyczne aspekty uprawiania zawodu psychologa* (w:) J. Strelau (red.): *Psychologia*, tom 3. Gdańsk 2002
40. Tylec A. Stryjecka-Zimmer M., Kucharska-Pietura K., *Polimorfizm genu COMT w zaburzeniach psychicznych*, „Psychiatria Polska". 2007, tom XLI, nr 4
41. van Dijk D., Koeter M.W.J., Hijman R., Kahn R.S., van den Brink W., *Effect of cannabis use on the course of schizophrenia in male patients: A prospective cohort study*. Schizophrenia Research. 2012, 137(1)
42. Wadsworth E.J.K., Moss S.C., Simpson S.A., Smith A.P., *Cannabis use, cognitive performance and mood in a sample of workers*, "Journal of Psychopharmacology". 2006, 20(1)
43. Wilk – Kołodziejczyk D., *Pozyskiwanie wiedzy w sieciach komputerowych z rozproszonych źródeł informacji* (w:) L Haber (red.): *Społeczeństwo informacyjne. Wizja czy rzeczywistość*. Kraków 2004
44. Wu T. C., Tashkin D. P., Djahed B., Rose J. E., Pulmonary hazards of smoking marijuana as compared with tobacco, "New England Journal of Medicine". 1988, 318(6)
45. Zammit S., Allebeck P., Andréasson S., Lundberg I., Lewis G., *Self reported cannabis use as a risk factor for schizophrenia in Swedish conscripts of 1969: historical cohort study*, "British Medical Journal". 2002, 325